

Motivatatie keuze procedure – TN383038

Utrecht – Verlenging samenwerkingsovereenkomst ProRail/Loxia: treinbeveiliging en treinbeheersing informatie diensten

Inleiding

Vanuit haar taak als beheerder van de hoofdspoorweginfrastructuur is ProRail verantwoordelijk voor het onderhoud, maar ook de uitbreiding, wijziging of sanering van delen van de hoofdspoorweginfrastructuur. Wijzigingen van de hoofdspoorweginfrastructuur hebben gevolgen voor de verkeersleiding. Indien bijvoorbeeld seinen of wissels worden gewijzigd, geplaatst of verplaatst, dan dienen de treinbeheersingssystemen hierop te worden aangepast. De verkeersleiding van ProRail gebruikt namelijk de treinbeheersingssystemen om de infra aan te sturen. Zonder aanpassing in de treinbeheersingssystemen kan de verkeersleiding de gewijzigde infra elementen niet aansturen en is de betreffende infra niet bruikbaar. ProRail heeft er derhalve belang bij dat wijzigingen in de treinbeveiligings- en treinbeheersingsinformatie tijdig en kwalitatief juist wordt verwerkt in de verkeersleidingsystemen.

Onderscheid in domeinen

Om dit te kunnen garanderen zijn werkzaamheden in verschillende domeinen noodzakelijk. ProRail onderscheidt zes domeinen:

1. *Treinbeheersing engineering en indienststellen*

In dit deel worden wijzigingen in de treinbeheersingssystemen voorbereid op een toekomstige nieuwe situatie. Deze werkzaamheden houden onder andere in het vertalen van railverkeerstechnische ontwerpen en daarbij behorende uitwerking tot een treinbeheersingsontwerp, waarmee de treinbeheersingssystemen kunnen worden aangepast. Zodra de nieuwe situatie buiten is gerealiseerd, wordt de spoorinfrastructuur in dienst gesteld en wordt de reeds voorbereide nieuwe situatie in de treinbeheersingssystemen geladen. Onderdeel van dit domein is de ondersteuning tijdens de indienststelling. Dit omvat onder meer het fysiek laden van de wijziging in de treinbeheersingssystemen als ook het testen van de aanpassing in de treinbeheersingssystemen op juiste werking. Onderdeel van dit domein is tevens het begeleiden van de realiserend aannemer bij het leveren van de bijhorende data en documentatie aan ProRail. Opdrachtnemer controleert daarbij o.a. of de data en documentatie compleet zijn.

2. *Ter beschikkingstellen van engineerings- en controletools voor treinbeheersing en treinbeveiliging*

In dit deel worden de ontwikkeling en het beheer van (software) engineerings- en controletools voor treinbeveiliging en treinbeheersing uitgevoerd. Deze tools zijn in twee hoofdcategoryën onder te verdelen:

- a. Engineerings- en controletools waarmee ingenieursbureaus beveiligingsontwerpen (zoals OBE, OR, S en OA bladen) kunnen maken.
- b. Engineerings- en controletools waarmee medewerkers van LOXIA een railverkeerstechnisch ontwerp en treinbeveiligingsontwerp kunnen vertalen naar een treinbeheersingsontwerp.

3. *Ter beschikking stellen capaciteit treinbeveiliging engineerings- en informatie expertise*

In dit deel vinden gegevensbeheeractiviteiten van treinbeveiligingsinformatie plaats (zoals het loket, plan coördinatie, RINF en diverse). Voor deze werkzaamheden is, indien aanbesteed, een erkenning Ingenieursbureaus, branchedeel treinbeveiliging noodzakelijk.

4. *Ter beschikking stellen capaciteit overige ondersteuning binnen het domein*

In dit deel wordt de noodzakelijke capaciteit ter beschikking gesteld ter ondersteuning van de vorige domeinen (domein 1 t/m 3). Het gaat dan met name om ICT systemen.

5. *Regievoering en strategische data-integratie*

Treinbeheersing en treinbeveiliging zijn nauw met elkaar verweven. In het informatiedomein kan men beide niet los van elkaar zien. Het is daarom van het grootste belang het geheel dicht bij elkaar te houden. Dit betekent dat er coördinatie dient plaats te vinden over de hiervoor genoemde delen.

6. *Beheer applicatie Infra Atlas*

Infra Atlas is één van de specialistische applicaties die ProRail kent, ontsluit en beheert. Infra Atlas bevat (schematische) railinfrastructuur, inclusief de topologie.

Infra Atlas wordt uitgefaseerd. ProRail heeft een opdracht gegund voor de ontwikkeling van de opvolger van / alternatief voor Infra Atlas. Zodra dit alternatief (Naiade) volledig operationeel is, verdwijnt Infra Atlas.

Opdracht aan LOXIA

De voorliggende opdracht aan LOXIA heeft betrekking op de volgende domeinen:

1. Treinbeheersing engineering en indienststellen
2. Ter beschikkingstellen van engineerings- en controletools voor treinbeheersing en treinbeveiliging
5. Regievoering en strategische data-integratie
6. Beheer applicatie Infra Atlas

De delen 3 en 4 vallen buiten de opdracht aan LOXIA. Buiten de opdracht valt verder de ontwikkeling en beheer van ERTMS engineeringstools voor het programma ERTMS zoals dat momenteel loopt binnen ProRail.

Motivering

Voor de voorliggende opdracht geldt dat LOXIA de enige partij is die over de vereiste technische kennis beschikt om deze opdracht uit te voeren (art. 3:36 lid 1 sub c onder 2).

Ieder Europees land heeft zijn eigen specifieke treinbeveiligings- en treinbeheersingssysteem, zo ook Nederland. Voor het uitvoeren van de opdracht is aldus zowel intensieve kennis van de Nederlandse treinbeveiligingssystemen noodzakelijk, als kennis van de in Nederland gehanteerde treinbeheersingssystemen (Post 21 / BVS).

Voor domein 1 geldt dat LOXIA als enige beschikt over de specifieke kennis die nodig is om met de bestaande software tools railverkeerstechnische ontwerpen en bijbehorende nadere uitwerking te kunnen vertalen naar een treinbeheersingsontwerp en dit treinbeheersingsontwerp vervolgens op de verkeersleidingsposten in dienst te stellen.

Voor domein 2 geldt dat er meer ondernemers zijn die beschikken over kennis van het treinbeveiligings- en treinbeheersingssysteem, maar enkel LOXIA in staat is om met deze kennis de software tools te ontwikkelen en te beheren. Het gaat hierbij om tools die ondersteunen bij treinbeveiligingsontwerpen en de daarbij horende nadere uitwerking. Daarnaast gaat het om het ontwikkelen en beheren van software tools ter ondersteuning van het treinbeheersingsontwerp. LOXIA heeft de bestaande software tools in het verleden ontwikkeld en beschikt daarom als enige partij over de kennis en middelen om deze tools (en daarbij behorende broncode) te beheren en aan te passen.

Voor domein 5 geldt dat het ontwikkelen en beheren van tools, het daadwerkelijk vertalen van railverkeerstechnische ontwerpen (treinbeveiligingsinstallatie) naar treinbeheersingsontwerpen en het in dienst stellen van deze ontwerpen technisch zeer nauw met elkaar is verweven. Het splitsen van deze functies is niet goed mogelijk, omdat dan de interoperabiliteit tussen zowel de treinbeveiligingsinstallatie als de treinbeheersingssystemen onvoldoende is geborgd. ProRail loopt daarbij het risico dat de aansturing van de verkeersleiding van infra-elementen niet goed werkt en diensgevolge de treindienst wordt aangetast. Het is daarom het noodzakelijk dat de coördinatie tussen deze twee domeinen in handen is van één partij.

Voor domein 6 geldt dat enkel Loxia over kennis beschikt ten behoeve van het beheren van Infra Atlas. Infra Atlas is een uitlopend systeem, dat al gedurende lange tijd in gebruik is. De broncode is in het verleden regelmatig aangepast, waarbij geldt dat het voor een nieuwe ondernemer lastig zal zijn deze goed te doorgronden. ProRail beschikt niet over gegevens die het mogelijk maken om op een eenvoudige wijze het beheer over te dragen aan een andere ondernemer. Met overdracht aan een andere partij bestaat het reële risico dat bij wijzigingen in de broncode de applicatie uitvalt.

Daarnaast zijn er geen redelijke alternatieven aanwezig. Hoewel er naast LOXIA diverse erkende ingenieurbureaus zijn die beschikken over intensieve kennis van de Nederlandse treinbeveiligingssystemen, kan alleen LOXIA deze opdracht uitvoeren vanwege haar kennis en middelen van/over de benodigde tools. Andere ingenieurbureaus beschikken niet over de benodigde kennis, middelen en capaciteit om deze opdracht uit te voeren. Zoals hiervoor beschreven is het ook niet mogelijk om de opdracht op te splitsen, gelet op het feit dat de treinbeveiligingssystemen en de treinbeheersystemen naadloos op elkaar moeten aansluiten. Indien deze integratie niet voldoende kan worden gewaarborgd, loopt de verkeersleiding van ProRail grote risico's in de bedrijfsvoering. Een eventueel alternatief om de opdracht op te splitsen en/of andere ingenieurbureaus in te zetten is daarom niet redelijk.

Mitsdien de opdracht slechts aan LOXIA kan worden toevertrouwd.

De geraamde waarde van de opdracht bedraagt EUR 75.000.000,- gebaseerd op prijspeil 2022. In de overeenkomst wordt een indexeringsregeling opgenomen welke uitgaat van CBS reeks 711 Architecten- en ingenieurbureaus met indexcijfer CAO lonen per uur incl. bijzonder beloning.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.16 lid 1 sub c Aanbestedingswet, zal ProRail de overeenkomst niet sluiten voor het verstrijken van een termijn van twintig kalenderdagen, ingaande de dag na de datum waarop de mededeling van de vrijwillige transparantie vooraf is gepubliceerd.

Voor vragen en of opmerkingen met betrekking tot deze procedure, kunt u zich richten tot Tjeerd Biessels (06-27883347 – tjeerd.biessels@prorail.nl).